

רשימת פרסומים מאיר בר-אילן

תשמ"ה

- 1 'תקנת ר' אבהו בקיסרי', סיני, צו (תשמ"ה), עמ' נז-סו.
2 'כסא ה': מה שמתחתיו, מה שכנגדו ומה שאצלו', דעת, טו (תשמ"ה), עמ' 21-35.
3 'כתיבת ספר-תורה תפילין מזוזות וקמיעות על עור צב', בית מקרא, לוקב (תשמ"ה), עמ' 375-381.

תשמ"ו

- 4 'אבן, כסא וקתדרא שישב עליהם משה', סידרא, ב (תשמ"ו), עמ' 15-23.
5 'ברכת "יוצר האדם" – מקומות הופעתה, תיפקודה ומשמעותה', *HUCA*, 56 (1985), חלק עברי, עמ' ט-כז.

- 6 'אופייה ומקורה של מגילת תענית', סיני, צח (תשמ"ו), עמ' קיד-קלו.

תשמ"ז

- 7 'הערות למחזור בענייני מלאכים', אור המזרח, לה (תשמ"ז), עמ' 7-12.
8 'רעיון הכתרת ה' בכתר והפולמוס הקראי נגד התפילין של ה"י', י' דן (עורך), המיסטיקה היהודית הקדומה, דברי הכנס הבינלאומי הראשון לתולדות המיסטיקה היהודית [מחקרי ירושלים במחשבת ישראל, ו], ירושלים תשמ"ז, עמ' 221-233.
9 סתרי תפילה והיכלות, רמת-גן תשמ"ז, 186 עמ'.

תשמ"ח

- 10 'מעשה פרה אדומה בימיו של הלל', סיני, ק (תשמ"ח), עמ' קמג-קסה.
11 'בחינת הנוסח, עניינים ארוטיים ומעשי כשפים במגילת שיר השירים', שנתון למקרא ולחקר המזרח הקדום, ט (תשמ"ח), עמ' 31-53.
12 'הוראת התפילה כספרות', בשדה חמ"ד, ל (תשמ"ח), עמ' 84-90.
13 'רישומה של אי ידיעת הקריאה על הילכות קריאת מגילה והלל', *Proceedings of the American Academy for Jewish Research*, 54 (1987), חלק עברי, עמ' 1-12.
14 'הרקע היהודי של "שם הורד" וזהותה (תשמ"ח), עמ' 215-220.
15 'הוראת התפילה כמקצוע אינטגראטיבי', שמעתין, 92 (תשמ"ח), עמ' 75-79, 84.
16 'גורלו של ישוע שר הפנים במחקר המדעי (?): סיני, קא (תשמ"ח), עמ' קעד-קפא.
17 'חותמות מאגיים על הגוף בין יהודים במאות הראשונות לספירה', תרביץ, נו (תשמ"ח), עמ' 50-37.

תשמ"ט

- 18 'Scribes and Books in the Late Second Commonwealth and in the Rabbinic Period', M. J. Mulder (ed.), *Compendia Rerum Iudaicarum ad Novum Testamentum*, Section II, vol. I, MIKRA, Assen / Maastricht: Van Gorcum, & Philadelphia: Fortress Press, 1988, pp. 21-38.

תש"ן

- 19 'מיסטיקה וארוטיקה: הצד השווה שבין השתיים בעת העתיקה', מהות, א (תש"ן), עמ' 141-146.
20 'האם מסכתות תמיד ומידות הן תעודות פולמוסיות?', סידרא, ה (תשמ"ט), עמ' 27-40.
21 'ישמו את שמי על בני ישראל (במדבר ו, כז)', *HUCA*, 60 (1989), חלק עברי, עמ' יט-לא.
22 'קווי יסוד להתהוותה של הקדושה וגיבושה', דעת, כה (תש"ן), עמ' 5-20.
23 'מקורו הגיאוגרפי של "דברי גד החוזה"', דברי הקונגרס העולמי העשירי למדעי היהדות, ירושלים תש"ן, א, עמ' 119-126.

- 24 'Infant Mortality in the Land of Israel in Late Antiquity', S. Fishbane and J. Lightstone (eds.), *Judaism and Jewish Society*, Montreal: Concordia University Press, 1990, pp. 3-25.

- 25 'The Words of Gad the Seer', *JBL*, 109/3 (1990), pp. 477-493.

תשנ"א

- 26 'רעיון הבחירה בתפילה היהודית', ש' אלמוג ומ' הד (עורכים), רעיון הבחירה בישראל ובעמים, מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל, ירושלים תשנ"א, עמ' 121-145.

תשנ"ב

- 27 'המעבר ממגילה לקודקס (מצחף)', ורישמו בקריאת התורה', סיני, קז (תשנ"א), עמ' רמב-רנד.
28 'מפני מה שנו התנאים את גבולותיה של ארץ ישראל?', תעודה, ז (תשנ"א), עמ' 95-110.

- 29 'רחיצת רגלים לפני התפילה: השפעת התרבות המוסלמית או מנהג יהודי קדום', מחניים, א (תשנ"ב), עמ' 162-169.
- 30 'Illiteracy in the Land of Israel in the First Centuries c.e.', S. Fishbane, S. Schoenfeld and A. Goldschlaeger (eds.), *Essays in the Social Scientific Study of Judaism and Jewish Society*, II, New York: Ktav, 1992, pp. 46-61.
- תשנ"ג
- 31 'ספרים מקוצ'ין, פעמים, 52 (תשנ"ב), עמ' 74-100.
- 32 'ברכות וקללות נקראות לפני ראש השנה', סיני, קי (תשנ"ב), עמ' כט-לה.
- 33 'היחס לנשים בכמה ספרים מהספרות החיצונית', בית מקרא, לחוקלג (תשנ"ג), עמ' 141-152.
- 34 'התורה הכתובה על האבנים בהר עיבלי, ז"ח ארליך וי' אשל (עורכים), מחקרי יהודה ושומרון, ב, קדומים – אריאל תשנ"ג, עמ' 29-42.
- 35 'The Hand of God: A Chapter in Rabbinic Anthropomorphism', G. Sed-Rajna (ed.), *Rashi 1040-1990: Hommage à Ephraïm E. Urbach*, Congrès européen des Études juives, Paris: CERF, 1993, pp. 321-335.
- תשנ"ד
- 36 'ספרות ההיכלות ומניעי כתיבתה', מחניים, ו (תשנ"ד), עמ' 46-51.
- 37 'לפירושה של ברייתא בענין קריאת התורה', סיני, קיב (תשנ"ג), עמ' ככו-קלד.
- 38 'Witches In The Bible And In The Talmud', Herbert W. Basser and Simcha Fishbane (eds.), *Approaches to Ancient Judaism*, New Series, Atlanta: Scholars Press, 1993, V, pp. 7-32.
- 39 'מותו של אלעזר בקרב בית-זכריה', ז"ח ארליך וי' אשל (עורכים), מחקרי יהודה ושומרון, ג (תשנ"ג – 1993), קדומים – אריאל, תשנ"ד, עמ' 117-125.
- 40 'הקבורה ב"נחלת אבות" בין היהודים בעת העתיקה', א' זינגר (עורך), קברים ונוהגי קבורה בארץ-ישראל בעת העתיקה, ירושלים תשנ"ד, עמ' 212-229.
- 41 'יצורים דמיוניים באגדה היהודית העתיקה', מחניים, ז (תשנ"ד), עמ' 104-113.
- 42 'מישחקי ילדים בעת העתיקה', דברי הקונגרס העולמי האחד-עשר למדעי היהדות, ירושלים תשנ"ד, חטיבה ב, כרך א, עמ' 23-30.
- 43 'השמות הפרטיים ב"דברי גד החוזה"', סיני, קיד (תשנ"ד), עמ' קט-קיט.
- תשנ"ה
- 44 'ה"ילדות" ומעמדה בחברה המקראית והתלמודית', בית מקרא, מאקמ (תשנ"ה), עמ' 19-32.
- 45 'אשה – כלי זיינה עליה', מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי, טז (תשנ"ד), עמ' 29-40.
- 46 'גירוש שדים על ידי רבנים: משהו על עיסוקם של חכמי התלמוד בכשפים', דעת, לד (תשנ"ה), עמ' 17-31.
- 47 'Prester John: Fiction and History', *History of European Ideas*, 20/1-3 (1995), pp. 291-298.
- 48 'The Discovery of the Words of Gad The Seer', *Journal for the Study of Pseudepigrapha*, 11 (1993), pp. 95-107.
- 49 'מקומות-פלא בארץ-ישראל בעת העתיקה', מחקרי יהודה ושומרון, ה (תשנ"ה), עמ' 229-239.
- תשנ"ו
- 50 'מיתוס וריטואל בהילכות ירושלים', חביבה פדיה (עורכת), המיתוס במחשבה היהודית, באר-שבע תשנ"ו, עמ' 45-57.
- תשנ"ז
- 51 'תיקון ליל שבועות: התהוות ותקדימים', מחקרי חג, ח (תשנ"ז), עמ' 28-48.
- 52 'עולמם הסודי של אנשי קומראן וחכמים', שנתון למקרא ולחקר המזרח הקדום, יא (תשנ"ה), עמ' 285-301.
- 53 'שמות של מלאכים', א' דמסקי, י' רייף וי' תבורי (עורכים), ואלה שמות: מחקרים באוצר השמות היהודיים, רמת-גן תשנ"ז, עמ' לג-מח.
- 54 'Papyrus', Eric M. Meyers (ed.), *The Oxford Encyclopedia of Archaeology in the Near East*, New York – Oxford: Oxford University Press, 1997, IV, pp. 246-247.
- 55 'Parchment', Eric M. Meyers (ed.), *The Oxford Encyclopedia of Archaeology in the Near East*, New York – Oxford: Oxford University Press, 1997, IV, pp. 247-248.
- תשנ"ח
- 56 'מקבילות במקרא ובדברי גד החוזה', בית-מקרא, מבקנא (תשנ"ז), עמ' 343-355.
- 57 'השינויים בתפילת ראש השנה: משנת ראש השנה ד, ז', סידרא, יג (תשנ"ח), עמ' 25-46.

תשנ"ט

- 58 'הערות לטיפוגרפיה של הסידור', שנה בשנה, לט (תשנ"ט), עמ' 505-526.
59 *Some Jewish Women in Antiquity*, Atlanta, Georgia: Scholars Press, 1998.
60 'הספר העברי המקוון – הספרייה הווירטואלית', יד לקורא, לא (תשנ"ח), עמ' 34-37.
61 'הרפואה בארץ-ישראל במאות הראשונות לספירה', קתדרה, 91 (תשנ"ט), עמ' 31-78.
62 'מקורה של תפילת עלינו לשבח', דעת, מג (תשנ"ט), עמ' 5-24.
63 '(ביקורת על) י' הררי, חרבא דמשה', דעת, מג (תשנ"ט), עמ' 125-140.

תש"ס

- 64 'Segen und Fluch', *Theologische Realenzyklopaedie*, XXXI, 1/2, Berlin – New York: Walter de Gruyter, 2000, pp. 84-88.
65 'Writing Materials', *Encyclopedia of the Dead Sea Scrolls*, New York: Oxford University Press, 2000, II, pp. 996-997.

תשס"א

- 66 'The Reasons for Sectarianism According to the Tannaim and Josephus's Allegation of the Impurity of Oil for the Essenes', Lawrence H. Schiffman, E. Tov and J. C. VanderKam (eds.), *The Dead Sea Scrolls Fifty Years after Their Discovery – Proceedings of the Jerusalem Congress, July 20-25, 1997*, Jerusalem: Israel Exploration Society, 2000, pp. 587-599.
67 (ביקורת על) Michael D. Swartz, *Scholastic Magic: Ritual and Revelation in Early Jewish Mysticism*, Princeton: Princeton University Press, 1996, עמ' 425-437, ד (תשנ"ט),

- 68 'The Attitude towards *Mamzerim* in Jewish Society in Antiquity', *Jewish History*, 14 (2000), pp. 125-170.

- 69 'נפלאות רבי יהודה יודל רוזנברג', עלי ספר, יט (תשס"א), עמ' 173-184.
70 'פיוטים ארמיים מארץ-ישראל ואחיזתם במציאות: י' יהלום ומ' סוקולוף, שירת בני מערבא, ירושלים: האקדמיה הישראלית למדעים, תשנ"ט, מהות, כג (תשס"א), עמ' 167-188.

תשס"ב

- 71 'India and the Land of Israel: Between Jews and Indians in Ancient Times', *The Journal of Indo-Judaic Studies*, 4 (2001), pp. 39-77.
72 'על המחלות הקדושות', קורות, טו (תשס"א-תשס"ב), עמ' כ-כסב.
73 '(ביקורת על) דב שורץ, אסטרוולוגיה ומגיה בהגות היהודית בימי הביניים, רמת-גן תשס"ב, קבלה, ז (תשס"ב), עמ' 361-384.
74 '(ביקורת על) שלמה סלע, אסטרוולוגיה ופרשנות המקרא בהגותו של אברהם אבן עזרא, רמת-גן תשנ"ט, קבלה, ז (תשס"ב), עמ' 331-359.

- 75 'Saul Lieberman: The Greatest Sage in Israel', M. Lubetski (ed.), *Saul Lieberman (1898-1983) Talmudic Scholar and Classicist*, Lewiston – Queenston – Lampeter: The Edwin Mellen Press, 2002, pp. 79-87.

תשס"ג

- 76 'The Process of Writing the Copper Scroll', George J. Brooke and Philip R. Davies (eds.), *Copper Scroll Studies*, Sheffield: Sheffield Academic Press, 2002, pp. 198-209.

תשס"ד

- 77 'Between Magic and Religion: Sympathetic Magic in the World of the Sages of the Mishnah and Talmud', *The Review of Rabbinic Judaism*, 5.3 (2002), pp. 383-399.
78 'Astrology in Ancient Judaism', 'Astronomy in Ancient Judaism', J. Neusner, A. Avery-Peck and W. S. Green (eds.), *The Encyclopaedia of Judaism, V, Supplement Two*, Leiden – Boston: Brill, 2004, pp. 2031-2044.
79 'Prayers of Jews to Angels and Other Intermediaries during the First Centuries CE', M. Poorthuis and J. Schwartz (eds.), *Saints and Role Models in Judaism and Christianity*, Leiden – Boston: Brill, 2004, pp. 79-95.
80 נומרולוגיה בראשיתית, רחובות תשס"ד.

- 81 'הערה נומרולוגית על מחבר "כתאב אלחקאיק" חכם שלא נודע בשמו, צעדה, תימן, המאה הי"ד, י' טובי (עורך), עטרת יצחק: קובץ מחקרים במורשת יהודי תימן מוגשים ליצחק קרנר, נתניה תשס"ד, עמ' 73-80.
- 82 'Literacy among the Jews in Antiquity', *Hebrew Studies*, 44 (2003), pp. 217-222.
- 83 'הזמן לסוגיו בבראשית א', מועד, יד (תשס"ד), עמ' 1-18.
- 84 'ביקורת על) רחל אליאור, מקדש ומרכבה, כוהנים ומלאכים, היכל והיכלות במיסטיקה היהודית הקדומה, ירושלים: מאגנס, תשס"ג, מועד, יד (תשס"ד), עמ' 114-131.
- 85 'שחמט ביהדות – הלכה ואגדה', מהות, כז (תשס"ג), עמ' 23-33.
- תשס"ה
- 86 'Herzls Traum – Europa und Israel: ein 100jähriges Miteinander', 5. *Internationales Theodor Herzl Symposion*, Wien, 14-17 Juni 2004, Wiener Rathaus: Der Bericht, Wien, 2004, pp. 114-120.
- 87 '(Review of) Pablo A. Torijano, *Solomon the Esoteric King: From King to Magus*, Development of a Tradition, Leiden – Boston – Köln: Brill, 2002', *The Review of Rabbinic Judaism*, 7 (2004), pp. 247-255.
- 88 נומרולוגיה מקראית, רחובות תשס"ה.
- 89 'אברהם אבן עזרא, יסוד מורא, מהדורת י' כהן וא' סימון, קבלה, י (תשס"ד), עמ' 335-351.
- 90 'שלשלת הקבלה בספרות ההיכלות', דעת, 56 (תשס"ה), עמ' 5-37.
- 91 '(Review of) James M. Scott, *On Earth as in Heaven: The Restoration of sacred Time and Sacred Space in the Book of Jubilees*, Leiden – Boston: Brill, 2005', *Review of Biblical Literature*, <http://www.bookreviews.org/BookDetail.asp?TitleId=4620>.
- תשס"ו
- 92 'ביקורת על) מגילות מדבר יהודה א', קתדרה, 117 (תשס"ו), עמ' 151-156.
- 93 '(Review of) John S. Lucas, *Astrology and Numerology in Medieval and Early Modern Catalonia*, Leiden – Boston: Brill, 2003', *The Review of Rabbinic Judaism*, 8 (2005), pp. 287-300.
- 94 'ארון הספרים בבתי הכנסת העתיקים, מ' סלוחובסקי וי' קפלן (עורכים), ספריות ואוספי ספרים, ירושלים תשס"ו, עמ' 49-64.
- 95 'ביקורת על) רוד נעם, מגילת תענית: הנוסחים – פשרם – תולדותיהם, בצירוף מהדורה ביקורתית, ירושלים: יד יצחק בן-צבי, תשס"ד, מועד, טז (תשס"ו), עמ' 114-130.
- 96 'Major trends in Jewish Society in the Land of Israel: From the 5th century BCE till the 7th century CE', *Trumah*, 15 (2006), pp. 1-23.
- 97 'The Calendar in the Flood Narrative', A. Sołtysiak (ed.), *Time and Astronomy in Past Cultures*, Proceedings of the conference held in Toruń, March 30 – April 1, 2005, Warszawa – Toruń, 2006, pp. 13-32.
- תשס"ז
- 98 'נישואין ושאלות יסוד אחרות בחברה היהודית בעת העתיקה', קתדרה, 121 (תשס"ז), עמ' 23-52.
- 99 'Jewish Violence in Antiquity: Three Dimensions', Roberta Rosenberg Farber and S. Fishbane (eds.), *Jewish Studies in Violence*, Lanham – Boulder: University Press of America, 2007, pp. 71-82.
- 100 'The Words of Gad the Seer: The Author's Opponents and the Date of Its Composition', *The Review of Rabbinic Judaism*, 10.1 (2007), pp. 1-10.
- תשס"ח
- 101 '(Review of) Markus McDowell, *Prayers of Jewish Women: Studies of Patterns of Prayer in the Second Temple Period*, Tübingen: Mohr Siebeck, 2006', *Shofar*, 26/1 (2007), pp. 238-240.
- 102 'מפיוטי ההגדה – "אדיר הוא" ו"אדיר במלוכה"', מסורת הפיוט, ד (תשס"ח), עמ' 37-60.

תשס"ט

- 103 'ביקורת על) יהודה ליבס, תורת היצירה של ספר יצירה, הוצאת שוקן, ירושלים ותל-אביב תשס"א, 375 עמודים, קתרסיס, 10 (תשס"ט), עמ' 126-155.
104 'תגובה לביקורתו של מגן ברושי: על מספרים, היסטוריה דמוגרפית וחוקרים דגולים', קתרסיס, 10 (תשס"ט), עמ' 156-186.
105 'השיפורים בתזונה במהלך ימי בית שני', מורשת ישראל, 6 (תשס"ט), עמ' 31-50.

תש"ע

- 106 'אשה כי תזריע: ביולוגיה ופיסיוולוגיה בעת העתיקה', מועד, יט (תשס"ט), עמ' 12-34.
107 'הקול הנשי מקרוב ומרחוק', ש' יונה (עורך), אור למאיר: מחקרים במקרא, בלשונות השמיות, בספרות חז"ל ובתרבויות עתיקות, מוגשים למאיר גרובר במלאת לו שישים וחמש שנה, באר שבע תשי"ע, עמ' 33-86.

תשע"א

- 108 אסטרוולוגיה ומדעים אחרים בין יהודי ארץ-ישראל בתקופות ההלניסטית, הרומית והביזאנטית, מוסד ביאליק, ירושלים תשע"א.
109 'בעקבות זיפיו של פירקוביץ' [ביקורת על: דן ד"י שפירא (עורך), מצבות בית העלמין של היהודים הקראים בצ'ופוט-קלעה, קרים: דו"ח משלחת אפיגרפית של מכון בן-צבי – קובץ מחקרים: מכון בן-צבי לחקר קהילות ישראל במזרח, ירושלים תשס"ח, 536 עמודים], קתרסיס, 14 (2010), עמ' 59-72.
110 'הפולמוס בין חכמים וכוהנים בשלהי ימי בית שני', מורשת ישראל, 8 (תשע"א), עמ' 37-53.

תשע"ב

- 111 'Non-Canonical Psalms from the Genizah', Armin Lange, Emanuel Tov, and Matthias Weigold, in association with Bennie Reynolds (eds.), *The Dead Sea Scrolls in Context: Integrating the Dead Sea Scrolls in the Study of Ancient Texts, Languages, and Cultures*, VTSup, Leiden: Brill, 2011, pp. 693-718.
112 'Internecine wars in biblical Israel', Y. Levin and A. Shapira (eds.), *War and Peace in Jewish Tradition from the Bible to the Present*, London: Routledge, 2011, pp. 89-100.
113 '(Review of) Zvi Ben-Dor Benite, *The Ten Lost Tribes, A World History*, Oxford – New York: Oxford University Press, 2009', *History of Religions*, 51/2 (2011), pp. 188-191.

114 'בין מציאות בדויה לבדיה היסטורית: ביקורת על: ישי רוזן-צבי, הטקס שלא היה: מקדש, מדרש ומגדר במסכת סוטה, ירושלים: מאגנס, תשס"ח, 316 עמודים', קתרסיס, 16 (תשע"ב), עמ' 73-111.

תשע"ג

- 115 'Monsters and Other Mythological Creatures', Haya Bar Itzhak (ed.), *Encyclopedia of Jewish Folklore and Traditions*, London, England – Armonk, New York, M. E. Sharpe, 2013, 2, pp. 371-372.
116 'Six Differences between Two Creation Stories in Genesis', Mark Roncace and Joseph Weaver (eds.), *Global Perspectives on the Bible*, Upper Saddle River, NJ: 2013, pp. 7-9.
117 'אילו הוציאנו ממצרים... – דינו', כתבור בהרים: מחקרים בתורה שבעל פה מוגשים לפרופסור יוסף תבורי, בעריכת א' עצמון וצ' שפיר, אלון שבות: הוצאת תבונות, תשע"ג, עמ' 305-332.

- 118 'הגניזה: אוספי אנטונין וורטהיימר', עלי ספר, כג (תשע"ג), עמ' 121-137.
119 'חזרה לימי הביניים: המספרים הסודיים של התנ"ך', בית מקרא, נח (תשע"ג), עמ' 153-166.
120 'The Hebrew Book of Creation and the Syriac Treatise of Shem', *ARAM*, 24 (2012), pp. 203-218.

תשע"ה

- 121 'When Being Numerate Used to Mean Something Else: The Case of Number Symbolism in the Hebrew Bible', Nachum Dershowitz and Ephraim Nissan (eds.), *Language, Culture, Computation: Essays Dedicated to Yaacov Choueka*, Berlin: Springer 2014, vol. 2, pp. 406-423.

122 יתוחלת-חיים ודמוגרפיה יהודית עתיקה', קתדרה, 156 (תשע"ה), עמ' 7-38.

123 דברי גד החוזה, רחובות תשע"ה.

124 'Wealth in the World of the Sages: Why Were Korach and Moses Rich People?', L. J. Greenspoon (ed.), *Wealth and Poverty in Jewish Tradition*, West Lafayette, Indiana: Purdue University Press, 2015, pp. 1-12.

תשע"ו

125 '(ביקורת על) צחי וייס, אותיות שנבראו בהן שמים וארץ', קתרסיס, 24 (תשע"ו), עמ' 24-40.

E-mail: Meir.Bar-ilan@biu.ac.il URL: <http://faculty.biu.ac.il/~barilm/>